

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

05-08-117М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проведення атестаційного екзамену
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Туризм»
спеціальності 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІАЗ
Протокол № 2 від 12.10.2021 р.

Рівне - 2021

Методичні вказівки до проведення атестаційного екзамену для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Коротун С. І., Громаченко К. Ю., Конарівська О. Б., Кушнір Н. Б. – Рівне : НУВГП, 2021. – 20 с.

Укладачі: Коротун С. І., к.геогр.н., доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;
Громаченко К. Ю., к.с-г.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;
Конарівська О. Б., к.екон.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;
Кушнір Н. Б., к.екон.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Відповідальний за випуск – Коротун С. І., к.геогр.н., доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Керівник групи забезпечення
спеціальності 242 "Туризм"

Коротун С. І.

© Коротун С. І., Громаченко К. Ю.,
Конарівська О. Б., Кушнір Н. Б., 2021
© НУВГП, 2021

Зміст

Загальні положення	4
1. Мета і завдання проведення атестаційного екзамену	5
2. Порядок складання атестаційного екзамену	5
3. Теми навчального матеріалу, який вноситься на атестаційний екзамен.....	7
3.1 Освітній компонент «Туризмознавство».....	7
3.2 Освітній компонент «Організація туристичних подорожей».....	9
3.3 Освітній компонент «Екскурсійна діяльність»	11
3.4 Освітній компонент «Готельна справа»	12
3.5 Освітній компонент «Туроперейтинг»	14
4. Критерії оцінювання знань	15
Література для підготовки до атестаційного екзамену.....	16

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестаційний екзаме́н з фахових дисциплін для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою "Туризм" спеціальності 242 "Туризм" денної та заочної форм навчання повинен визначати рівень засвоєння здобувачами матеріалів фахових дисциплін, вміння самостійно аналізувати практичні управлінські ситуації, активно використовувати набуті знання у подальшому навчанні та у своїй професійно-соціальній діяльності. Атестаційний екзаме́н проводиться з метою оцінки рівня професійних знань випускників-бакалаврів, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

Атестаційний екзаме́н є продовженням навчально-виховного процесу, складовою частиною завершального процесу підготовки бакалаврів.

Сучасний фахівець з туризму повинен мати високий рівень знань з базових дисциплін, володіти системним мисленням і практичними навичками розв'язання конкретних туристичних ситуацій, вміти аналітично осмислювати явища та процеси, за місцем і часом правильно застосовувати отримані знання. Навчальний процес для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 "Туризм" за освітньо-професійною програмою "Туризм" направлений саме на вирішення вище перерахованих завдань.

Відповідно до навчального плану здійснюється державна атестація рівня фахової підготовки для присвоєння їм освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Державна атестація передбачає використання такого методу комплексної діагностики як складання атестаційного екзаме́ну за фахом і є обов'язковою для всіх здобувачів, що успішно виконали навчальний план. Після проведення атестаційного екзаме́ну та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи, при умові позитивного результату, здобувачам присвоюється кваліфікація «бакалавр з туризму» за спеціальністю 242 «Туризм», видаються дипломи державного зразка.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Метою атестаційного екзамєну з фахових дисциплїн є виявлення та оцінка рівня теоретичних знань студентів та їх практичних навичок, отриманих після вивчення дисциплїн за спеціальністю 242 «Туризм» освітньо-професійною програмою «Туризм».

Завдання атестаційного екзамєну:

- оцінювання теоретичної підготовки студентів з основних фахових дисциплїн;
- виявлення вміння розв'язувати виробничі ситуації, застосовуючи теоретичні знання;
- визначення рівня здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності, що передбачає застосування інновацій в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища.

Цілі атестаційного екзамєну зумовлюють його функції, головною з яких є контроль та оцінка рівня знань з дисциплїн, отриманих здобувачем упродовж навчання.

Реалізація цієї функції передбачає перевірку методологічних та теоретичних принципів, проблем і положень фахових дисциплїн, а також вміння їх використовувати в професійній діяльності. Особливу увагу необхідно приділяти виявленню знань та умінь майбутнього фахівця організувати ефективну діяльність суб'єктів туристичної діяльності у сучасних умовах.

Важливе значення має функція виявлення навичок вирішення практичних завдань, конкретного аналізу проблемних ситуацій.

2. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Згідно навчального плану підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» після завершення здобувачами курсу навчання проводиться державна атестація рівня фахової підготовки, яка здійснюється у формі атестаційного екзамєну та публічного захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Атестаційний екзамєн проводиться за індивідуальними завданнями як комплексна перевірка знань та умінь здобувача во, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності

набутих ним компетенцій до нормативних вимог.

Організація проведення кваліфікаційного екзамену здійснюється навчально-науковим центром незалежного оцінювання університету (далі – центр) відповідно до «Засобів діагностики якості вищої освіти бакалавра» затвердженого вченою радою університету, протокол № 3 від 25.03.2016 та «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти», затвердженого вченою радою університету, протокол № 11 від 13.12.2016 та введеного в дію наказом ректора № 726 від 27.12.2016.

Розклад підсумкового контролю здобувачів ВО складається центром спільно з дирекціями навчально-наукових інститутів відповідно до графіка навчального процесу та затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи не пізніше як за місяць до дати проведення.

Результати екзамену в усній формі голова ЕК оголошує студентам у день складання екзамену. Результати письмового екзамену голова ЕК оголошує студентам після перевірки робіт, але не пізніше наступного дня.

До атестаційного екзамену входять питання з навчальних дисциплін обов'язкових компонентів освітньої програми, спрямовані на виявлення рівня теоретичної та практичної підготовки здобувача у рамках вимог щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр з туризму».

Екзамен здійснюється за наступними освітніми компонентами:

1. Туризмознавство;
2. Організація туристичних подорожей;
3. Екскурсійна діяльність;
4. Готельна справа»;
5. Туроперейтинг.

Програма атестаційного екзамену направлена на виявлення та оцінку теоретичних знань студента з дисциплін, щовключені до державної атестації. Тестування студентів здійснюється в спеціалізованих аудиторіях ННІАЗ із застосуванням комп'ютерних програм. Тестові завдання готуються викладачами кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Порядок нарахування балів при проходженні тестування за завдання першого рівня складності:

Структура тестового завдання	Умови нарахування (2 бали)
1. Питання а) 100% вірна; б) 0% невірна; в) 0% невірна; г) 0% невірна; д) 0% невірна.	Питання містить лише одну вірну відповідь, при виборі якої нараховується 2 бали. При виборі невірного варіанту відповіді завдання оцінюється в 0 балів.

Завдання другого рівня складності оцінюються в 5 балів кожне і містять одну правильну відповідь. У разі відсутності розв'язку, але вірно відміченого правильного варіанту відповіді, завдання оцінюється в 2 бали.

Якщо в завданні студент відмітив більше варіантів відповідей, ніж передбачено завданням, то завдання оцінюється в 0 балів.

Час проведення атестаційного екзамену складає три астрономічні години.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЯКИЙ ВИНОСИТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

3.1 Освітній компонент «Туризмознавство»

Тема 1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку

Туризм як сфера господарської діяльності. Туристична послуга. Турпродукт.

Функції туризму в суспільстві: оздоровча (рекреаційна), виховна, політична, економічна, екологічна, холістична, господарсько-економічна функція туризму.

Туристичний продукт та його складові: туристичні послуги, туристичні товари, антропологічні умови та ресурси. Специфічні особливості туристичного продукту як товару.

Тема 2. Організація ринку туристичних послуг

Сегментація ринку туристичних послуг. Споживачі й виробники туристичних послуг. Туристичне посередництво. Туристичний консорціум та корпорація. Ресурси туризму. Мотивація та потреби споживачів (туристів).

Тема 3. Класифікації в туризмі

Класифікація туризму за різними ознаками класифікації: за

спрямованістю туристичних потоків; за охопленням території; за терміном подорожі; за сезонністю; за ступенем організованості; за демографічним та соціальним складом учасників подорожі; за формою організації подорожі та обслуговування; за засобом пересування; за метою подорожі. Значення туризму за видами.

Класифікація туристичних підприємств. Види підприємств – туроператорів та турагентів.

Типи туристів та ознаки їх класифікації.

Тема 4. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму

Основні показники, які включені в статистику туризму.

Проблеми обліку туристичних витрат та розрахунок мультиплікативного ефекту туризму.

Сталий розвиток туризму та DESTИНАЦІЙ. Міжнародні документи, які обумовлюють перспективи розвитку туристичної сфери в світі.

Туристичне господарство країн. Геопросторова модель туризму.

Тема 5. Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України

Питання періодизації історії світового туризму та історичні передумови його виникнення. Перші організовані туристичні подорожі в світі. Історія виникнення туристично-екскурсійної справи.

Початок туристичної справи в Україні. Загальна характеристика стану туристичної індустрії.

Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі.

Міжнародні туристичні організації та їх роль в проведенні світової (регіональної) туристичної політики. Показники стану та перспективи розвитку туризму в світі, їх динаміка. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.

Тема 6. Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні

Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні, регулюванні.

Всесвітня туристична організація: структура, роль та значення у формуванні міжнародних туристичних обмінів.

Туристичні прибуття: їх структура. Формування туристичного балансу країни. Країни активного та пасивного туризму.

Тема 7. Туристична політика України на сучасному етапі

Структура управління туристичною сферою в Україні.

Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих туристичних дестинацій.

Державна програма розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

Тема 8. Механізм державного регулювання туризму

Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Туристичне законодавство. ЗУ "Про туризм": положення, статті, регулювання.

Соціальний механізм регулювання. Економічний механізм регулювання. Екологічний механізм регулювання. Транскордонне співробітництво та стимулювання міжнародних обмінів в прикордонних зонах (коридорах).

Тема 9. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг

Ліцензування в туризмі. Види туристичної діяльності, що підлягає ліцензуванню. Ліцензійні умови та правила їх виконання. Вимоги до матеріально-технічної бази, кадрового складу та інші умови забезпечення ліцензійних умов.

Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму (за видами туристичних підприємств, за складовими туристичної сфери).

Порядок проведення екскурсійної діяльності.

3.2 Освітній компонент «Організація туристичних подорожей»

Тема 1. Поняття туристичної подорожі, їх класифікація та технологія організації.

Поняття туристичної подорожі та туристичного походу. Види туристичних подорожей. Технологія організації туристичної подорожі. Характерні помилки туристів при підготовці до туристичних подорожей.

Тема 2. Планування туристичного походу.

Вибір географії подорожі, вибір маршруту. Планування туристичного походу. Завдання турпоходу. Походи вихідного дня.

Тема 3. Організація і проведення багатоденних туристських походів.

Технологічний процес підготовки, реалізації та проведення

походу. Складання кошторису походу, підготовка похідної документації. Формування групи, розподіл обов'язків. Завдання та обов'язки керівника туристичної групи. Групове та індивідуальне спорядження для походів різної складності.

Тема 4. Організація надання послуг розміщення під час туристичних подорожей.

Класифікація засобів розміщення. Характеристика засобів розміщення. Загальні вимоги до засобів розміщення.

Особливості розміщення туристів у транспортних турах. Організація взаємодії туристських підприємств з підприємствами – засобами розміщення.

Тема 5. Організація надання послуг харчування під час туристичних подорожей.

Організація харчування туристів у поході. Визначення раціону. Проведення розрахунків необхідної кількості продуктів. Основні характеристики продуктів харчування.

Тема 6. Тактика і техніка туристичної групи в поході.

Режим походу. Вибір швидкості в залежності від складу групи, категорії складності маршруту і тривалості походу. Організація туристського бівуаку. Розташування бівуаку. Розведення багаття, їх види. Встановлення наметів, їх види.

Тема 7. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів

Характеристика транспорту і транспортних систем. Система транспортного забезпечення в туризмі та класифікація транспортних засобів. Ознаки класифікації видів та форм транспортних перевезень. Види транспортних подорожей та їх характеристика. Взаємодія транспорту і туризму.

Тема 8. Перевезення туристів автомобільним транспортом.

Техніко-економічні особливості автомобільного транспорту. Матеріально-технічна база автомобільного транспорту і організація її експлуатації. Класифікація автобусів за видами і призначенням. Подорожі на регулярних автобусних лініях. Організація спеціалізованих автобусних турів. Міжнародні автоперевезення. вимоги до рухомого складу на міжнародних маршрутах.

Тема 9. Перевезення туристів на залізничному транспорті.

Техніко-економічні особливості залізничного транспорту та його роль в обслуговуванні туристів. Матеріально-технічна база залізничного транспорту і організація її експлуатації. Види

пасажирських вагонів. Категорії пасажирських потягів. Перевезення туристів регулярними пасажирськими потягами. Організація подорожей у спеціалізованих туристсько-екскурсійних потягах.

Тема 10. Перевезення туристів авіаційним транспортом.

Техніко-економічні особливості авіаційного транспорту і організації перевезень пасажирів. Матеріально-технічна база авіаційного транспорту. Класифікація літаків цивільної авіації. Умови перевезення пасажирів і багажу повітряним транспортом. Схеми взаємодії туристських фірм і авіакомпаній.

Тема 11. Перевезення туристів водним транспортом.

Перевезення туристів на водному транспорті. Техніко-економічні особливості водного транспорту та його роль в системі обслуговування туристів. Матеріально-технічна база водного транспорту і організація її експлуатації. Класифікація засобів морських пасажирських перевезень. Взаємодія туроператорів і судновласників в організації перевезень туристів.

Тема 12. Пасажирські транспортні тарифи.

Сутність і види пасажирських транспортних тарифів. Особливості тарифної політики на окремих видах транспорту. Міжнародні пасажирські транспортні тарифи.

3.3 Освітній компонент «Екскурсійна діяльність»

Тема 1. Основи екскурсознавства та організації екскурсійної діяльності. Екскурсознавство. Екскурсійна теорія. Екскурсійна методика. Предмет екскурсійної методики. Складові екскурсійної методики. Екскурсійна практика.

Тема 2. Основні функції та ознаки екскурсії. Класифікація екскурсій. Визначення екскурсії. Схема екскурсійного процесу. Функції і ознаки екскурсії. Принципи екскурсії. Класифікація екскурсій. Оглядові й тематичні екскурсії. Назва екскурсії як мовний вираз змісту екскурсії. Тема в екскурсії. Композиція екскурсії.

Тема 3. Технологія проектування та формування послуги "Екскурсія". Напрямки підготовки нової екскурсії. Екскурсійна методика. Етапи підготовки нової екскурсії. Методична розробка екскурсії.

Тема 4. Методичне забезпечення надання екскурсійних послуг. Класифікація методичних прийомів. Показ, його сутність, завдання, умови. Методичні прийоми показу. Розповідь в екскурсії. Особливості розповіді на екскурсії. Методичні прийоми розповіді.

Сполучення розповіді і показу на екскурсії.

Тема 5. Організаційно-технологічні вимоги щодо проведення екскурсій. Знайомство з групою. Розміщення групи біля об'єктів. Вихід і повернення екскурсантів в автобус. Пересування екскурсантів. Місце екскурсовода. Дотримання часу, відведеного на екскурсію в цілому й розкриття окремих підтем. Техніка проведення розповіді при русі автобуса. Техніка використання «портфеля екскурсовода».

Тема 6. Професійна майстерність та особистість екскурсовода. Вимоги до екскурсовода. Складові професійної майстерності екскурсовода. Кваліфікаційні вимоги до професії екскурсовод. Вміння і навички екскурсовода. Мова й жести екскурсовода. Підготовка екскурсовода до проведення екскурсії. Шляхи підвищення професійної майстерності екскурсовода.

Тема 7. Основні поняття музеєзнавства. Екскурсійна діяльність в музеях. Функції музеїв. Типи й профілі музеїв. Музейна експозиція та її види. Особливості проведення екскурсій в музеях. Основні методичні прийоми проведення музейних екскурсій.

Тема 8. Сучасний стан та тенденції регіонального розвитку ринку екскурсійних послуг. Природно-ресурсний потенціал екскурсійної діяльності. Управління регіональним розвитком сфери екскурсійних послуг, регіональний ринок екскурсійних послуг. Ємність регіонального ринку екскурсійних послуг. Методи оцінки ринку екскурсійних послуг. підприємництво у сфері екскурсійних послуг

3.4 Освітній компонент «Готельна справа»

Тема 1 «Розвиток готельного господарства». Історія розвитку світового готельного господарства. Нормативно-правове регулювання готельної індустрії.

Тема 2 «Типізація підприємств готельного господарства». Фактори, що впливають на типізацію готельного господарства. Характеристика основних типів засобів розміщення. Характеристика підприємств готельного господарства для відпочинку. Характеристика лікувально-оздоровчих підприємств готельного господарства.

Тема 3 «Класифікація підприємств готельного господарства». Сучасний підхід до класифікації підприємств готельного господарства. Класифікація підприємств готельного господарства

України.

Тема 4 «Організація приміщень на підприємствах готельного господарства». Функціональна організація приміщень підприємств готельного господарства. Організація приміщень житлової групи. Організація нежитлових груп приміщень підприємств готельного господарства.

Тема 5 «Інтер'єр у готельному господарстві». Архітектура та інтер'єр підприємств готельного господарства. Основні складові формування сучасного інтер'єру підприємств готельного господарства. Кольори в інтер'єрі.

Тема 6 «Технологія прибиральних робіт у готельному господарстві». Технологія прибиральних робіт навколишньої території і вестибюльної групи приміщень. Технологія прибиральних робіт у житлових групах приміщень.

Тема 7 «Організація і технологія обслуговування в готельному господарстві». Сутність послуг гостинності в готельному господарстві. Технологія прийому та розміщення туристів у засобах розміщення. Організація роботи служби прийому, розміщення та обслуговування. Організація обслуговування на житлових поверхах. Організація надання додаткових послуг підприємствами готельного господарства. Організація інформаційного обслуговування на підприємствах готельного господарства. Організація обслуговування в ресторанах при підприємствах готельного господарства. Культура обслуговування в готельному господарстві.

Тема 8 «Організація допоміжних служб, цехів і обслуговуючих господарств при засобах розміщення». Організація продовольчого та матеріально-технічного постачання в готельному господарстві. Організація складського та тарного господарства. Організація роботи обслуговуючих господарств. Організація санітарно-технічного та інженерно-технічного обслуговування в готельному господарстві.

Тема 9 «Організація праці в готельному господарстві». Особливості організації праці на підприємствах готельного господарства. Робочий час працівників підприємств готельного господарства. Методи вивчення робочого часу працівників. Рациональна організація праці робітників підприємств готельного господарства. Нормування праці на підприємствах готельного господарства.

3.5 Освітній компонент «Туроперейтинг»

Тема 1. Теоретичні основи туроперейтингу

Поняття туроперейтинга. Туроператор та його основні функції. Класифікація і види туроперейтинга і туроператорів.

Тема 2. Організаційно-правові основи туроперейтингу

Правове регулювання туроператорської діяльності. Процедури створення і ліквідації туроператорської фірми. Організаційно-правові форми туроператорських фірм. Організаційно-управлінська структура туроператорів.

Тема 3. Турпродукт як результат діяльності туроператора

Туристичний продукт як комплекс туристичних послуг. Структура, рівні та форми туристичного продукту. Стратегії менеджменту туристичного продукту.

Тема 4. Проектування туристичного продукту

Правова база проектування туристичного продукту. Маркетингові дослідження туристичного ринку. Маркетингове середовище туроператора. Сегментування і позиціонування в туроперейтингу.

Тема 5. Формування туристичного продукту

Розробка програми туристичного обслуговування. Планування турів і складання договірної програми. Оформлення туристської документації.

Тема 6. Договірні відносини в туроперейтингу

Договори в туризмі, вимоги до їх складання. Договори між туроператорами і контрагентами. Договори між туроператорами і турагентами. Договори між туроператорами і туристами.

Тема 7. Взаємовідносини туроператора з виконавцями послуг

Взаємовідносини туроператора з авіакомпаніями. Взаємовідносини туроператора з підприємствами залізничного та автомобільного транспорту. Взаємовідносини туроператора з судновласниками. Взаємовідносини туроператора з підприємствами розміщення і харчування. Взаємовідносини туроператора з екскурсійними організаціями.

Тема 8. Ціноутворення в туроперейтингу

Ціна в комплексі маркетингу туроператора. Цілі і методи ціноутворення, цінові стратегії. Витрати виробництва і собівартість турпродукту. Розрахунок остаточної ціни турпродукту.

Тема 9. Методи просування туристичного продукту

Туристична реклама в комплексі маркетингу туроператора. Прямі продажі та стимулювання збуту турпродукту. Туристична

пропаганда в туropolерейтингу. Формування збутової мережі туropolератора.

Тема 10. Виставкова діяльність у туropolерейтингу

Виставки в комплексі маркетингу туropolератора. Підготовка туropolератора до участі у виставках. Участь у виставці і післявиставковий період. Стендист і особливості його роботи на виставці.

Тема 11. Особливості роботи туropolератора з турагентами

Пошук і вибір туристичних агентств. Робота туropolератора з туристичними агентствами. Агентські мережі туropolераторів. Туropolераторські каталоги і цінові пропозиції.

Тема 12. Конфліктне середовище туropolерейтингу

Процедура пошуку і вибору агентів. Агентська угода. Робота з туристичними агентствами. Агентські мережі та способи стимулювання їх активності.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Екзаменаційний білет (електронний) атестаційного екзамену за фахом містить в собі варіант тестового завдання, яке видається студенту в електронному вигляді під час проведення іспиту. В присутності екзаменаційної комісії студент відповідає на тестові питання. Оцінку знань студента проводить відповідна комп'ютерна програма. Студент може звертатися до викладача, або особи з групи технічної підтримки тільки за роз'ясненнями питань, що не стосуються суті поставлених питань.

Оцінка **«відмінно»** виставляється за:

- тестове завдання при виконанні якого дав 27-30 правильних відповідей. Допускається 3 помилки (до 10%).

Оцінка **«добре»** виставляється за:

- тестове завдання, при виконанні якого дав 22-26 правильних відповідей. Допускаються часткові помилки (до 30%).

Оцінка **«задовільно»** виставляється за:

- тестове завдання, при виконанні якого дав 18-21 правильних відповідей. Допускаються часткові помилки (до 60%).

Оцінка **«назадовільно»** виставляється за:

- тестове завдання, при виконанні якого дав менше, ніж 18 правильних відповідей.

Підсумкова оцінка виводиться як сума балів, отриманих

студентом за відповіді на всі питання тестових завдань, що дає змогу оцінити знання студента з дисциплін, які входять до атестаційного екзамєну за фахом.

Для оформлення додатка до диплома європейського зразка після складання атестаційного екзамєну за фахом оцінювання за шкалою ЄКТС проводиться шляхом конвертації кількості балів з навчальної дисципліни в оцінки ЄКТС.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Закон України «Про туризм» в редакції від 2003 р. URL: zakon.rada.gov.ua

Туризмознавство

2. Бабарицька В. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2008. 288 с.

3. Кифяк В. Ф. Організація туризму : навчальний посібник. Чернівці : Книги – XXI, 2008, 344 с.

4. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник. К. : Знання, 2011. 334 с.

5. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник. К. : Знання, 2008. 661 с.

6. Мальська М. П. Організація туристичного обслуговування : підручник. К. : Знання, 2011, 275 с.

7. Михайліченко Г. І. Організація туризму : опорний конспект лекцій. Ч. 2. Організація маршрутів та турів. К. : КНТЕУ, 2011. 141 с.

8. Михайліченко Г. І. Основи туризмознавства : опорний конспект лекцій. К. : КНТЕУ, 2011. 76 с.

9. Організація туризму : підручник. Х. : ХНАМГ, 2008. 541 с.

10. Устименко Л. М. Основи туризмознавства : навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2011. 345 с.

11. Холловой Дж. К. Туристический бизнес; пер. с 7-го англ. изд. Т. А. Черной, А. А. Кожевниковой. 7-изд. К. : Знання, 2007. 798 с.

12. Чорненко Н. Організація туристичної індустрії : навчальний посібник. К. : Атіка, 2009. 392 с.

Організація туристичних подорожей

13. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг, 2007. 288 с.

14. Биржаков М. В., Казаков Н. П. Безопасность в туризме. СПб. : «Издательский дом Герда», 2007, 208 с.
15. Биржаков М.Б. Индустрия туризма. СПб. : «Издательский дом Герда», 2001. 400 с.
16. Большой глоссарий терминов международного туризма / под ред. М. Б. Биржакова, В. И. Никифорова. СПб. : «Издательский дом Герда», «Невский Фонд», 2002. 704 с.
17. Бурдейна А. В. Поїздки за кордон: працевлаштування, туризм, візові документа. К. : Фурса, 2008. 72 с.
18. Бутко И. И. Туризм. Безопасность в программах туров и туристических маршрутах. М. : ФиС, 2008. 224 с.
19. Егоренков Л. И. Введение в технологию туризма. М. : Изд.-во: Финансы и статистика, Инфра-М., 2009. 304 с.
20. Ефремова М. Основы технологии туристического бизнеса. М. : Ось-89, 2001, 288 с.
21. Исмаев, Д.К. Основная деятельность туристской фирмы : учеб. пособие. М. : ООО «Книгодел»: МАРТ, 2005, 158 с.
22. Кабушкин, Н. И. Организация туризма: учебник. М. : Новое знание, 2003, 632 с.
23. Каурова, А. Д. Организация сферы туризма. М. : Изд-во: Герда, 2008, 368 с.
24. Квартальное в. Туризм : учебник. М. : ФИС, 2002, 320 с.
25. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. Чернівці : Книги – ХХІ, 2003. 300 с.
26. Любичева О. О. Методика розробки турів : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2003. 104 с.
27. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник. К. : Знання, 2008. 661 с.
28. Маринин М. М. Туристические формальности и безопасность в туризме. М. : Финансы и статистика, 2002. 144 с.
29. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі : теорія, методологія, практика: монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. 494 с.
30. Михайліченко Г. І. Практика організації туристичних подорожей : навч. посібник. К. : КНТЕУ, 2003. 156 с.
31. Организация туризма : учебник / под редакцией Кабушкина Н. И. Мн. : Новое знание, 2003. 632 с.
32. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні. К. : Х-Интер, 2002. 635 с.

33. Прикладной туроперейтинг. Изд. 2-е, перераб. и доп. Москва : ИКЦ «Март», Ростов н/Д. : Издательский центр «Март», 2006. 448 с.
34. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: підручник. К. : Грамота, 2006, 264 с
35. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006, 537 с
36. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. К. : Атіка, 2006. 254 с.

Екскурсійна діяльність

37. Бабарицька В. К. Екскурсознавство і музеєзнавство К. : Альтерпрес, 2007. 464 с.
38. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту. 2008, 288 с.
39. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС., 2016. 248 с.
40. Герасименко В. Г. Ліцензування туристичної діяльності в контексті міжнародного досвіду. *Журнал європейської економіки: науковий журнал*. Том 10 (№4). Тернопіль : ТНЕУ, 2011. С. 402–414.
41. Герасименко В. Г. Організація надання туристичних послуг. Одеса : Атлант, 2014. 244 с.
42. Голубнича С. М. Основи екскурсійної справи : навчальний посібник. Донецьк, 2003. 156 с.
43. ГОСТ 28681.1-95 Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг.
44. ГОСТ 28681.2-95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Туристические услуги. Общие требования».
45. ГОСТ 28681.3-95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов».
46. ДСТУ EN 15565:2016 (EN 15565:2008, ID T) Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів.
47. Кифяк В. Ф. Організація туризму. Чернівці: Книги – XXI, 2008, 344 с.
48. Любіцева О. О. Методика розробки турів. К. : Альтпрес, 2003. 104 с.
49. Мальська М. П. Організація туристичного обслуговування. К. : Знання, 2011, 275 с.

50. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг. Одеса : Астропринт, 2011, 216 с.

51. Організація екскурсійної діяльності. Опорний конспект лекцій. Укладач О. О. Каролоп. К. : Видавничий центр КНТЕУ. 2002, 45 с.

52. Організація туризму : підручник. Х. : ХНАМГ, 2008, 541 с.

53. Федорченко В. К., Костюкова О. М., Дьорови Т. А., Олексійко М. М. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посібник. К.: "Кондор". 2004, 166 с.

54. Чагайда І. М., Грибакова С. В. Екскурсознавство : навчальний посібник. К. : "Кондор", 2004, 204 с.

Готельна справа

55. Агеева О. А. Туризм і готельне господарство. М. : Екмос, 2004, 400 с.

56. Байлик С. И. Гостиничное хозяйство : учебник / 2-е издание К. : Дакор, 2009. 368 с.

57. Байлик С. И. Гостиничное хозяйство: проблемы, перспективы, сертификация. Х. : Харьковская государственная академия городского хозяйства, 2004.

58. Банько В. К. Будівлі, споруди та обладнання туристських комплексів : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. та доп. Д. : Акор, 2008, 328 с.

59. Бойко М. Г. Організація готельного господарства : підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006, 494 с.

60. Бородина В. В. Ресторанно-гостиничный бизнес. М. : Книжный мир, 2003, 267 с.

61. Волков Ю. Ф. Интерьер и оборудование гостиниц и ресторанов : учебник. Ростов на Дону : Феникс, 2004, 352 с.

62. Мунін Г. Б. Управління сучасним готельним комплексом : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2005. 520 с.

63. Роглев Х. Й. Основи готельного менеджменту : навч. посіб. К. : Кондор, 2005, 408 с.

64. Сокол Т. Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах. К. : Альтерпрес, 2009, 447 с.

65. Туризм и гостиничное хозяйство. М.; Ростов-на-Дону : «МарТ», 2005, 352 с.

66. Уніфіковані технології готельних послуг : навч. посіб. К. : Вища школа, 2001.

Туроперейтинг

67. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту. К. : Вид. Альтерпрес, 2009. 288 с.
68. Ильина Е. Н. Туроперейтинг: стратегия и финансы. М. : Финансы и статистика, 2002. 192 с.
69. Ильина Е. Туроперейтинг. Организация деятельности. М. : ФИС, 2007, 480 с.
70. Исмаев Д. К. Основная деятельность туристской фирмы. М. : ООО Книгодел: МАРТ, 2005. 158 с.
71. Кабушкин Н. И. Организация. М. : Новое знание, 2003, 632 с.
72. Кусков А. С. Туроперейтинг : учебник М. : ФОРУМ, 2009, 400 с.
73. Любіцева О. О. Методика розробки турів. К. : Альтерпрес, 2003. 104 с.
74. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К. : Альтпрес, 2005, 253 с.
75. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме. М. : Финансы и статистика, 2004, 144 с.
76. Михайліченко Г. І. Практика організації туристичних подорожей. К. : КНТЕУ, 2003, 156 с.
77. Туризмолוגія (теорія туризму). К. : КУТЕП, 2010, 70 с.